

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/77/2016
Identifikačné číslo spisu:	6115201734
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6115201734.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu JUDr. Andrea Balážiková PhD., so sídlom kancelárie Horná 65/A, 974 01 Banská Bystrica, správca podstaty úpadcu J.A.N.E.X., s. r. o., so sídlom Sokolská 62/686, 960 01 Zvolen, IČO: 36 050 342, právne zastúpená BAKO JANČIAR LEVRINC - advokáti, s. r. o., so sídlom J. Kozáčka 13E, 960 01 Zvolen, IČO: 36 859 842, v mene ktorej koná konateľ - advokát JUDr. Miloš Levrinc, PhD., proti žalovanému AgrOlive, s. r. o., so sídlom Sokolská 62/686, 960 01 Zvolen, IČO: 47 220 449, právne zastúpeného Advokátska kancelária UHAĽ, s. r. o., so sídlom Štefana Moyzesa 9877/43, 960 01 Zvolen, IČO: 47 236 655, v mene ktorej koná konateľ - advokát JUDr. Maroš Uhaľ, o neúčinnosť právneho úkonu a zaplatenie 20 199,19 Eur, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn.: 64Cb/4/2015, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. augusta 2016, č. k. 4CoKR/11/2016-203, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 26. januára 2016 č. k. 64Cb4/2015-163 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal určenia, že Zmluva o postúpení práv a povinností zo zmluvy o finančnom leasingu č. 105781-L zo 16. júla 2014, uzavretá medzi úpadcom a žalovaným, ktorou došlo k prevodu práv a povinností vyplývajúcich z Leasingovej zmluvy č. 115781-L, uzatvorenej medzi úpadcom a obchodnou spoločnosťou Mercedes-Benz financial Services Slovakia, s. r. o., Bratislava, na žalovaného, je v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu, vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici č. k. 2R/4/2014 voči veriteľom úpadcu neúčinná a žalovaný je povinný do všeobecnej konkurznej podstaty úpadcu zaplatiť sumu 20 199,19 Eur.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 18. augusta 2016, č. k. 4CoKR/11/2016-203 rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/4/2015-163 z 26. januára 2016 potvrdil. Druhým výrokom priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. V odôvodnení uviedol, že predmetom sporu je určenie, že Zmluva o postúpení práv a povinností zo

Zmluvy o finančnom leasingu č. 105781-L zo 16. júla 2014, uzatvorená medzi úpadcom a žalovaným, ktorou došlo k prevodu práv a povinností vyplývajúcich z leasingovej zmluvy č. 11578-L, uzatvorenej medzi úpadcom a obchodnou spoločnosťou Mercedes-Benz Financial Services Slovakia, s. r. o., Bratislava, na žalovaného, je v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu voči veriteľom úpadcu neúčinná a žalovaný je povinný do všeobecnej konkurznej podstaty úpadcu zaplatiť sumu 20.199,19 Eur.

4. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že predmetom leasingovej zmluvy bol finančný leasing na predmet leasingu, ktorým bolo vozidlo typ Viano 2,2 CDI 4M, rok výroby 2010 výrobcu Mercedes-Benz za predbežnú kúpnu cenu 52 754,95 Eur. Úpadca ako nájomca sa zaviazal zaplatiť leasingovej spoločnosti 48 leasingových splátok vo výške po 909,62 Eur mesačne s tým, že po uplynutí dohodnutej doby leasingu mal právo nadobudnúť ho do svojho vlastníctva za podmienok uvedených v leasingovej zmluve, pričom odkupná cena s DPH bola dohodnutá vo výške 35,70 Eur.

5. Odvolací súd v odôvodnení poukázal, že prílohou leasingovej zmluvy uzavretej 16. novembra 2010, bol Prehľad predbežných leasingových splátok a Všeobecné podmienky finančného leasingu, ktoré sú súčasťou spisového materiálu na čl. 105-117 spisu. V bode 21.1 písm. f/ Všeobecných podmienok leasingu bol upravený predčasný zánik leasingovej zmluvy z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok nájomcu, pričom k zániku leasingovej zmluvy v takom prípade dochádza dňom, ktorý sa v zmysle príslušných právnych predpisov považuje za deň, kedy je konkurz vyhlásený. Úpadca platil mesačné leasingové splátky od 15. novembra 2010, aj keď nie vždy pravidelne až do splatnosti splátky splatnej 1. júna 2014, ktorú vo výške 917,27 Eur nezaplatil a nezaplatil ani ďalšiu splátku splatnú 1. júla 2014 v rovnakej výške, vrátane dvoch splátok poistenia, každú vo výške po 152,93 Eur a úroky z omeškania vo výške 716,46 Eur. Úpadca okrem týchto dvoch nezaplatených splátok mal do konca dohodnutého obdobia zaplatiť ešte ďalšie tri splátky spolu s poistným a dohodnutým odkupným poplatkom pre prípad, že by sa rozhodol predmet leasingu odkúpiť vo výške 36,-- Eur. Z prehľadu obrátov na zmluve č. 115781, ktorá je súčasťou spisového materiálu vyplýva, že úpadca platil splátky leasingu v omeškaní už od začiatku financovania, preto si aj leasingová spoločnosť tak, ako to vyplýva z jej podania na č. l. 102 spisu uplatnila v reštrukturalizácii pôvodne začatej na majetok úpadcu splátku splatnú už 1. februára 2014 vo výške 917,36 Eur a splátku poistenia vo výške 152,93 Eur, ktoré boli po splatnosti už ku dňu povolenia reštrukturalizácie.

6. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že žalobca v konaní poukázal na skutočnosť, že Zmluvu o postúpení práv a povinností zo Zmluvy o finančnom leasingu č. 115781-L uzatvorili strany sporu 16. júla 2014 ako osoby blízke, pretože za pôvodného nájomcu spoločnosť J.A.N.E.X., s. r. o., podpísal zmluvu Mgr. U. a za budúceho nájomcu AgrOlive, s. r. o., ju podpísal M. M.. Úpadca touto zmluvou postúpil žalovanému všetky súčasné, ako aj budúce práva nájomcu z leasingovej zmluvy a žalovaný ako budúci nájomca prevzal od úpadcu ako pôvodného nájomcu všetky súčasné, ako aj budúce povinnosti nájomcu z leasingovej zmluvy. Postúpením práv a povinností vstúpil budúci nájomca tak, ako to vyplýva z bodu 3.2 tejto zmluvy na miesto pôvodného nájomcu - úpadcu z leasingovej zmluvy, s čím prenajímateľ leasingu súhlasil. Žalovaný ako budúci nájomca v tejto zmluve prehlásil, že ešte pred jej podpísaním mu bola predložená leasingová zmluva so všetkými prílohami, na ktoré odkazuje a že sú mu známe všetky práva a povinnosti z nej vyplývajúce. Úpadca a žalovaný sa zaviazali spoločne a nerozdielne zaplatiť prenajímateľovi poplatok za postúpenie vo výške 398,33 Eur s DPH, pričom postúpenie práv a povinností zo Zmluvy o finančnom leasingu sa vykonalo medzi stranami sporu bezodplatne (bod 4.3. zmluvy), keďže do 30 dní od uzatvorenia Zmluvy o postúpení práv a povinností nedošlo k dohode zmluvných strán o odplate a zmluvné strany sa nedohodli inak.

7. Uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu bolo vydané 7. augusta 2014 a v Obchodnom vestníku č. 155/2014 bolo zverejnené 13. augusta 2014, kedy by bolo došlo k predčasnému zániku leasingovej zmluvy. Žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu, a to Zmluvy o postúpení práv a povinností zo Zmluvy o finančnom leasingu uzatvorenej 16. júla 2014, podal žalobca podľa § 57 ods.2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej „ZoKR“) včas.

8. Žalobca na preukázanie ním tvrdenej skutočnosti, že v čase uskutočnenia odporujúceho právneho úkonu 16. júla 2014 existovali splatné pohľadávky veriteľov, ktoré si s príslušenstvom prihlásili do konkurzného konania, uviedol ako príklad 4 z nich, a to Poľnonákup Galanta, a. s., Jumbo Mojmirovce, spol. s r. o., TK TRANS Tokarczyk Agata i Jaroslaw - spolka jawna a Poľnohospodárske družstvo „Pokrok“. Do konkurzu si prihlásili pohľadávky veritelia celkom v sume 860 653,38 Eur, pričom hodnota majetku úpadcu zodpovedala v čase vyhlásenia konkurzu sume 169 604,32 Eur. Podľa tvrdenia žalobcu preto právny úkon, neúčinnosti ktorého sa domáha, ukracuje uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka podľa § 57 ods. 4 ZoKR a vzhľadom k tomu, že bol vykonaný bezodplatne a medzi spriaznenými osobami, pričom úpadca na jeho základe nezískal za prevádzané majetkové právo žiadne protiplnenie, čím neodôvodnene zvýhodnil seba na úkor svojich veriteľov, keď umožnil žalovanému nadobudnúť majetkové právo bez primeranej protihodnoty, je aj úkonom bez primeraného protiplnenia. K ukráteniu veriteľov s poukazom na § 60 ods. 1 ZoKR tak došlo tým, že sa majetok úpadcu znížil minimálne o hodnotu 20 199,19 Eur, ktorú motorové vozidlo prevedené na žalovaného v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu malo na trhu ojazdených áut, a to po odpočítaní troch mesačných splátok vo výške 2 751,81 Eur, ktoré zostávalo úpadcovi zaplatiť do času, kedy by bolo bývalo motorové vozidlo na neho za odplatný poplatok vo forme kúpnej ceny prevedené.

9. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku poukázal na ust. § 470 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ako aj na §57 ods. 4 ZoKR. Uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

10. K tvrdeniu žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne argumentoval v odôvodnení rozhodnutia, že Zmluva o postúpení práv a povinností zo zmluvy o finančnom leasingu č. 105781-L zo 16. júla 2014, uzavretá medzi úpadcom a žalovaným, ktorou došlo k prevodu práv a povinností vyplývajúcich z Leasingovej zmluvy č. 115781-L, uzatvorenej medzi úpadcom a obchodnou spoločnosťou Mercedes-Benz financial Services Slovakia, s. r. o., Bratislava, nie je právny úkon týkajúci sa majetku úpadcu - motorového vozidla, ktorý bol predmetom leasingu, keďže úpadca jeho vlastníkom nebol a mal len právo predmet leasingu držať a užívať, pretože prevod práv a povinností zo Zmluvy o finančnom leasingu v sebe inkorporuje majetok, ktorý sa dá vyčísliť, odvolací súd uviedol, že právne úkony, ktorými dlžník previedol svoju vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu na iného, ukracujú uspokojenie pohľadávky veriteľa len vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak má v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, aj keď nebyť týchto úkonov, bol by sa mohol z majetku dlžníka uspokojiť aspoň sčasti. K ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa preto nemôže dôjsť, ak sa majetok dlžníka nemohol zmenšiť. Právny úkon - Zmluva o postúpení práv a povinností zo zmluvy o finančnom leasingu sa majetku úpadcu netýkala, pretože úpadca ako leasingový nájomca nebol počas trvania leasingovej zmluvy vlastníkom predmetu leasingu, len jeho držiteľom, keďže vlastníkom predmetu leasingu bola výlučne leasingová spoločnosť. Leasingový nájomca mal preto z uzavretej leasingovej zmluvy len právo predmet leasingu po dohodnutú dobu užívať a povinnosť platiť leasingové splátky a po uplynutí dohodnutej doby mal právo predmet leasingu od vlastníka t. j. od leasingovej spoločnosti odkúpiť do svojho vlastníctva.

11. Ak predmet leasingu nebol ku dňu účinnosti odporovaného právneho úkonu vo vlastníctve úpadcu, nemohol sa pred a ani po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka speňažiť. Nie je preto možné prihliadnuť na tvrdenie žalovaného v odvolaní, že by sa speňažením predmetu leasingu v konkurze, pokiaľ by nebolo bývalo prevedené právo nájmu z leasingovej zmluvy na žalovaného, boli mohli uspokojiť pohľadávky veriteľov. Rovnako neprichádza do úvahy ani speňaženie iných majetkových práv, ktoré úpadcovi, ale len ako nájomcovi k prenájatej veci podľa leasingovej zmluvy, patrili. Každý vlastník je oprávnený s predmetom svojho vlastníctva práva nakladať a rozhodnúť o tom, či vlastnícke právo prevedie na iného za odplatu alebo bezodplatne.

12. K argumentom okresného súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd doplnil, že k uzatvoreniu Zmluvy o prevode práv a povinností zo Zmluvy o finančnom leasingu došlo za situácie,

kedy existovalo reálne nebezpečenstvo, že leasingová spoločnosť úpadcovi predmet leasingu odoberie, vyhlási predčasnú splatnosť a od leasingovej zmluvy odstúpi, pretože úpadca meškal s úhradou leasingových splátok. Ak by bolo k takejto situácii došlo, veritelia dlžníka by z predmetu leasingu - motorového vozidla nemali žiaden prospech napriek tomu, že väčšia časť leasingových splátok bola úpadcom podľa splátkového kalendára leasingovej spoločnosti zaplatená. Pre skončenie leasingového vzťahu však nie je počet leasingových splátok, ktoré bolo potrebné doplatiť, relevantný. Relevantné je len omeškanie s úhradou leasingových splátok a následky, ktoré takéto omeškanie leasingového nájomcu s úhradou splátok vo vzťahu k leasingovej spoločnosti spôsobí.

13. Odvolací súd ďalej dodal, že žalobca sa postúpením práv a povinností z leasingovej zmluvy vzdal svojich práv leasingového nájomcu z leasingovej zmluvy v prospech žalovaného, ktorému tak poskytol plnenie, a to práva a povinnosti z leasingovej zmluvy. Zmluva o postúpení práv a povinností zo zmluvy o finančnom leasingu uzatvorenej 16. júla 2014 medzi leasingovým prenajímateľom a úpadcom ako leasingovým nájomcom nebola úkonom bez primeraného protiplnenia podľa § 58 ZoKR. Prevedením týchto práv a povinností nezískal žalovaný podľa názoru odvolacieho súdu žiadne také plnenie, z ktorého by inak mohli čokoľvek získať veritelia dlžníka, preto títo ani nemohli ani nič stratiť. Žalovaný pritom za prevod práv a povinností z leasingových zmlúv zaplatil. Žalovaný teda prevodom leasingovej zmluvy nebol vo vzťahu k veriteľom dlžníka zvýhodnený, pretože získal predovšetkým právo nájmu, a nie vlastnícke právo, ktoré vo vzťahu k motorovému vozidlu nemal dovtedy ani dlžník - úpadca, keďže výlučným vlastníkom motorového vozidla bola od začiatku leasingová spoločnosť. Po prevzatí práv a povinností musel žalovaný za nájom motorového vozidla doplatiť zameškané leasingové splátky, vrátane poistného a platiť zvyšné splátky, v dôsledku čoho nemohol žiadnu výhodu získať.

14. Odvolací súd poukázal aj na to, že v čase uzatvorenia Zmluvy o prevode práv a povinností zo zmluvy o finančnom leasingu neexistovala iná možnosť, len tá, že leasingovú zmluvu prevezme niekto iný, alebo leasing skončí v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti pre omeškanie dlžníka s úhradou splátok a leasingová spoločnosť úpadcovi motorové vozidlo odoberie. S takýmto postupom súhlasila aj leasingová spoločnosť, ktorá potvrdila, že úpadca -dlžník bol v omeškaní s úhradou leasingových splátok pravidelne a jeho schopnosť splácať podľa splátkového kalendára bola spochybnená. Dlžník sa z uvedených dôvodov nemohol podľa názoru odvolacieho súdu svojím konaním ohľadom prevodu leasingovej zmluvy dopustiť ukrátenia uspokojenia svojich veriteľov, pretože pokiaľ by k takémuto prevodu nedošlo, veriteľom by žiaden majetkový efekt k uspokojeniu ich pohľadávok z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka, a tým okamihom aj vznikom dôvodu pre vyhlásenie predčasnej splatnosti pohľadávky z leasingovej zmluvy, nevznikol, a to bez ohľadu na to, že žalobca považoval dojednania o zániku leasingového vzťahu vo Všeobecných podmienkach poskytnutia leasingu za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi.

15. Z uvedených dôvodov nie je, podľa názoru odvolacieho súdu, zmluva o postúpení práva a povinností zo zmluvy o finančnom leasingu ani zvýhodňujúcim právnym úkonom podľa § 59 ZoKR a ani ukracujúcim právnym úkonom v zmysle § 60 ZoKR tak, ako to žalobca tvrdil. Právny úkon ukrátenia veriteľov by mohol prichádzať do úvahy v situácii, ak by sa bol dlžník po ukončení leasingovej zmluvy a po uzatvorení kúpnej zmluvy stal vlastníkom predtým prenajatého motorového vozidla a s týmto by akýkoľvek spôsobom nakladal už ako so svojim vlastníctvom, k čomu však nedošlo. Vyhlásením konkurzu leasingová zmluva tak, ako to bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté, platne zanikla, preto k žiadnemu zväčšeniu majetku dlžníka o motorové vozidlo nikdy nedošlo. Tvrdenie žalobcu, že by bol úpadca omeškaný a zvyšné splátky doplatil, na takomto skutkovom stave nemôže nič zmeniť, pretože dispozícia s motorovým vozidlom bola výlučne na jeho vlastníckovi a na jeho rozhodnutí, na ktorom dlžník - úpadca nemohol nič zmeniť. Trhovú cenu takéhoto prenajatého vozidla určuje jeho technický stav a dopyt v reálnom čase a na konkrétnom mieste, preto tvrdenia žalobcu o ním zistenej trhovej cene, ktorú mohlo motorové vozidlo v čase uskutočnenia zmeny leasingového nájomcu mať, nie sú v prejednávanej veci relevantné.

16. Ďalším podstatným tvrdením žalobcu v odvolaní bolo, že majetok dlžníka pred nadobudnutím účinnosti Zmluvy o postúpení práv a povinností zo Zmluvy o finančnom leasingu nestačil na uspokojenie

pohľadávok veriteľov, ktorí mali k tomuto momentu voči dlžníkovi pohľadávky a po účinnosti ktorej došlo k ukráteniu ich uspokojenia. Žalobca však ním tvrdý nedostatok majetku v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu preukazoval len prihláškami veriteľov a zoznamom pohľadávok veriteľov s odôvodnením, že nemal k dispozícii kompletne účtovníctvo úpadcu, na predloženie ktorého mohol okresný súd úpadcu vyzvať, prípadne vypočítať zodpovedného konateľa úpadcu a následne vykonať znalecké ohodnotenie výšky majetku a záväzkov, čo okresný súd napriek návrhu žalobcu neurobil. Aj keď právo nájmu spolu s právom na odkúpenie veci môže mať za určitých okolností určitú majetkovú hodnotu, bol správca ako žalobca tak, ako to správne uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia aj okresný súd, povinný toto svoje tvrdenie už pri podaní žaloby preukázať, a nielen ho prezentovať. Jeho tvrdenie, že od neho nie je možné spravodlivo požadovať predloženie dôkazov, ktoré k dispozícii nemá, má za následok nezvládnutie dôkazného bremena na jeho tvrdenia, dôsledkom čoho je jeho neúspech v súdnom konaní. Okresný súd na základe ním vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, keď konštatoval, že žalobca poukazoval iba na hodnotu majetku úpadcu a výšku pohľadávok veriteľov po vyhlásení konkurzu, pričom vychádzal len z výšky prihlásených pohľadávok v konkurze a z trhovej hodnoty majetku, ktorý podlieha konkurzu, čo samo osebe na preukázanie jeho tvrdení o neúčinnosti Zmluvy o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy nestačí.

17. Ak v konaní správca tvrdil, že k ukráteniu uspokojenia pohľadávok veriteľov malo dôjsť uzavretím spornej zmluvy a jej účinnosťou, mal v žalobe uviesť hodnotu majetku dlžníka pred účinnosťou spornej zmluvy a sumu pohľadávok veriteľov, ktoré by sa mohli z tohto majetku dlžníka uspokojovať, inak nemôže byť v konaní o odporovacej žalobe úspešný, keďže predpokladom odporovateľnosti je podľa § 57 ods. 4 ZoKR zníženie uspokojenia pohľadávok veriteľov dlžníka. Správca však žiadne zmenšenie hodnoty majetku dlžníka, ku ktorému malo dôjsť po účinnosti odporovaného právneho úkonu dlžníka, ktorým by sa bolo ukrátilo uspokojenie pohľadávok veriteľov nepreukázal, pritom je dôkazné bremeno o týchto skutočnostiach na správcovi. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že okresný súd nie je povinný bez bližšieho označenia vyhľadávať dôkazy z dôkazných prostriedkov a nie je ani oprávnený na to, aby posudzoval z predloženého zoznamu výšku pohľadávok. Nemusí vykonať všetky dôkazy navrhované stranou sporu, ale len tie, ktoré sú pre prejednanie a rozhodnutie veci podstatné.

18. Odvolací súd tiež uviedol, že vychádzajúc zo Zmluvy o postúpení práva a povinností a z tvrdení žalobcu je nesporné, že úpadca a v jeho mene konateľ previedol na nadobúdateľa - žalovaného práva a povinnosti zo zmluvy o finančnom leasingu, pričom na strane žalovaného podpisoval zmluvu syn konateľa úpadcu, a teda osoby blízke. Táto skutočnosť a ani to, že tento právny úkon bol vykonaný 16. júla 2014, počas reštrukturalizácie dlžníka, ktorá bola povolená uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2R/4/2014 z 10. marca 2014, nič nemení na tom, že sa jedná o platný právny úkon, na ktorý dal reštrukturalizačný správca súhlas, inak by sa nemohol žalobca pri neplatnosti právneho úkonu domáhať jeho neúčinnosti.

19. Odvolací súd dodal, že rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/2/14 a 25CoKR/5/2014, rozhodnutie Okresného súdu Žilina sp. zn. 26Cbi/15/2009 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/216/2012 zo 6. decembra 2012, na ktoré žalobca v konaní odkázal, nie sú na prejednávanú vec aplikovateľné.

20. K tvrdeniu žalobcu v odvolaní o tom, že dojednanie o predčasnom zániku - ukončení leasingovej zmluvy vyhlásením konkurzu na majetok nájomcu je dojednaním neplatným pre rozpor so zákonom, ktoré zákon obchádza a prieči sa dobrým mravom a je aj v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nemá na prejednávanú vec podstatnejší vplyv, pretože k zániku leasingovej zmluvy nedošlo vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu. Naopak, leasingová zmluva uzavretá medzi leasingovým nájomcom trvala až do jej zániku, ku ktorému zrejme došlo splnením záväzkov žalovaného ako nového nájomcu namiesto úpadcu, ktorý v konečnom dôsledku splnil vo vzťahu k leasingovému prenajímateľovi povinnosti z tej istej leasingovej zmluvy, ktorej zmluvnou stranou bol aj žalobca.

21. Právna úprava obsiahnutá v § 57 a nasl. ZoKR o neúčinnosti právnych úkonov dlžníka má ochrániť veriteľov dlžníka pred znížením jeho majetku tak, aby bolo možné v rámci konkurzného konania preveriť dlžníkove právne úkony urobené počas úpadku, prípadne ktoré k jeho úpadku viedli. Žalobcovi sa v

konaní nepodarilo preukázať, že by bolo odporovaným právnym úkonom došlo k akémukoľvek zmenšeniu majetku úpadcu, a preto nemohlo dôjsť ani k ukráteniu uspokojenia pohľadávok veriteľov. Neboli tak splnené všetky zákonné predpoklady odporovateľnosti právneho úkonu v konkurznom konaní upravené v § 57 ods. 4 ZoKR, v dôsledku čoho nebol dôvod na doplnenie dokazovania v rozsahu, v akom ho žalobca v konaní pred okresným súdom navrhoval.

22. V konaní tak bolo preukázané len to, že sa dlžník vzdal práva doplatiť leasingové splátky podľa leasingovej zmluvy a nevykonával také úkony, na základe ktorých by sa bol stal vlastníkom dovtedy prenajatého motorového vozidla, aj to len za podmienky, že by s ním bol chcel leasingový prenajímateľ uzatvoriť kúpnu zmluvu, keďže v konaní nebolo spochybnené, že žalobca už bol ako dlžník v čase uzatvorenia Zmluvy o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy v omeškaní s úhradou splátok a neplatil ani úroky z omeškania a poistné tak, ako sa zaviazal.

23. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu o nesprávnom rozhodnutí okresného súdu o trovách konania z dôvodu ich vylúčenia z uspokojenia s poukazom na § 100 ZoKR s návrhom, že správne malo byť o nich rozhodnuté tak, že ich náhrada nemala byť priznaná žiadnemu z účastníkov konania, odvolací súd uvádza, že súd rozhoduje o trovách konania na princípe úspechu a neúspechu strán sporu vo vzťahu k celému predmetu konania, preto žalobcom uvádzaný dôvod nemá na procesné rozhodovanie súdu o náhrade trov konania, keďže nebol v konaní úspešný, žiaden vplyv. Rozhodnutie okresného súdu o trovách konania postupom podľa § 142 ods. 1 O. s. p., ktoré bolo účinné do 30. júna 2015, bolo preto správne.

24. Odvolací súd tak dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vo výroku vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný.

25. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, a teda, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, záviselo od otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Podľa žalobcu sa jedná o otázku, či pri odporovaní (v prípade podania návrhu na určenie neúčinnosti) zmluvy o postúpení práv a povinností zo zmluvy o finančnom leasingu, je naplnený základný zákonný predpoklad odporovateľnosti akéhokoľvek právneho úkonu s poukazom na § 57 ods. 4 ZoRK, a to, že ide o právny úkon týkajúci sa majetku dlžníka, ktorý by mohol ukracovať uspokojenie prihlásenie pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. Žalobca uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení. Uviedol, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil dôkaznú povinnosť na strane žalobcu, pretože žalovaný, ktorý bol v čase napádanej zmluvy spriaznenou osobou úpadcu a je ňou aj naďalej, bol povinný dokazovať opak, teda, že neexistoval úmysel dlžníka ukrátiť veriteľov a že v čase uskutočnenia napádanej zmluvy mal dlžník dostatok zostávajúceho majetku na uspokojenie svojich veriteľov, teda že nebol v úpadku. V súvislosti so žalovaným predloženou pochybnou kópiou súhlasu rešt. správcu Ing. Ladislava Kokavca s postúpením leasingu žalobca namietal, že súd nevykonával dôkazy (výsluch Ing. U. G.) za účelom náležitého zistenia skutkového stavu, pričom ako žalobca uviedol, neúčinné sú podľa § 114 ods. 2 ZoRK aj právne úkony, ktoré boli urobené počas reštrukturalizácie dlžníkom bez súhlasu reštrukturalizačného správcu. To, že pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu J.A.N.E.X, s. r. o., prebiehala reštrukturalizácia, vyplýva z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica 2R/4/2014 zo 7. augusta 2014. Dodal, že žalobca už v návrhu, ako aj na pojednávaní poukazoval na hodnotu majetku dlžníka ku dňu účinnosti napádanej zmluvy (resp. bezprostredne pred nadobudnutím jej účinnosti) a rovnako aj na sumu pohľadávok veriteľov, ktoré by sa z tohto majetku dlžníka mohli uspokojovať a ozrejmil, že výška pohľadávok veriteľov k tomuto okamihu niekoľkonásobne prevyšovala hodnotu majetku, z ktorého by sa mohli pohľadávky veriteľov uspokojovať. Rovnako súdy neúplne zistili skutkový stav veci, pretože nevykonali navrhnuté dôkazy a dospeli tak k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď konštatovali, že žalobca poukazoval iba na hodnotu majetku úpadcu a výšku pohľadávok veriteľov po vyhlásení konkurzu. Od žalobcu nemožno spravodlivo požadovať predloženie dôkazov, ktoré na vykonanie dokazovania označil a

nemá ich k dispozícii. Namietal, že súd nevykonával ani ďalšie navrhované dôkazy (znalecký posudok na stanovenie hodnoty leasingu, ako aj ďalšie dôkazy navrhované žalobcom preukazujúce hodnotu vozidla na trhu). Žalobca mal za to, že z jeho tvrdení, ako aj listín nachádzajúcich sa v spise, vyplýval záver, ktorý bolo možné preukázať navrhovaným dokazovaním, a to že majetok dlžníka pred účinnosťou napádanej zmluvy nestačil na uspokojenie pohľadávok veriteľov, ktorí mali k tomuto momentu pohľadávky voči dlžníkovi a po účinnosti spornej zmluvy došlo k ukráteniu ich uspokojenia, resp., že aj keď majetok dlžníka nestačil na plné uspokojenie ich pohľadávok, po účinnosti napádanej zmluvy sa miera ich uspokojenia ešte znížila. Žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/2/2014, 25CoKR/5/2014, ako aj na závery Okresného súdu Žilina sp. zn. 26Cbi/15/2009, že právo nájmu a rovnako aj právo na odkúpenie veci má majetkovú hodnotu, ktorá sa dá vyčíslieť. Žalobca ďalej namietal aj to, že súd nevypočul Mgr. U. M., M. M., správkyniu konkurznej podstaty úpadcu a predchádzajúceho reštrukturalizačného správcu Ing. Kokavca. Žalobca nesúhlasil ani s argumentáciou súdu, týkajúcou sa čl. 20 bod 1 písm. f/ a čl. 21 bod 21.1 písm. f/ Všeobecných podmienok finančného leasingu č. 201001. Nesprávne sú aj úvahy súdu, že aj v prípade, ak by k prevodu práv a povinností z napádanej zmluvy nedošlo, žalobca nemôže nadobudnúť predmet leasingu doplatením leasingových splátok pre rozpor s ust. § 44 ods. 4 ZoKR. Záverom žalobca navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. augusta 2016, č. k. 4CoKR/11/2016-203, a nakoľko nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, zrušil aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 26. januára 2016 č. k. 64Cbi/4/2015-163 a vrátil vec súdu prvej inštancie Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

26. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý podané dovolanie považuje za neprípustné a vecne nesprávne. Žalovaný uviedol, že žalobcom formulovaná otázka je už právnej praxi prejedudikovaná a bola uverejnená v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov SR pod č. 3/2016 por. č. 33. Aj keď ide o rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/2/2014 z 21. júla 2014, a teda nejde o zákonom predpokladané rozhodnutie dovolacieho súdu (§ 421 CSP), má za to, že toto rozhodnutie tvorí prekážku prípustnosti podaného dovolania. Tým, že došlo k publikácii tohto rozhodnutia v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov SR, možno predpokladať, že sa dovolací súd stotožnil s uvedeným rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, a teda aj s vyriešením relevantných všeobecne uplatniteľných právnych otázok. Prípustnosť podaného dovolania nie je podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP daná. Žalovaný neuviedol žiadne iné dôvody uvedené v § 420 a § 421 CSP. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, zároveň odkázal na odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu a dodal, že nie je úlohou súdu vyhľadávať skutočnosť v mase navrhnutých dôkazov a obsiahlych tvrdení žalobcu, ale je na žalobcovi, aby označil, aká skutočnosť má z ktorého dôkazného prostriedku vyplynúť. Žalovaný zároveň poukázal, že žalobca nenamietal okrem dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a poukazom na § 432 CSP iné dôvody dovolania. Dovolací súd by na tieto námietky nemal prihliadať. Záverom žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. augusta 2016 sp. zn. 43CoKR/11/2016 odmietol a určil, že žalovanému patrí náhrada trov dovolacieho konania v pomere úspechu 100%.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP) stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), pričom dovolanie má náležitosti požadované podľa ust. § 428 CSP a strana sporu, ktorá podala dovolanie, je zastúpená v súlade s ust. § 429 CSP, preto následne pristúpil ku skúmaniu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 443 CSP a dospel k záveru, že prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je daná.

28. Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. V súlade s ust. § 432 CSP dovolateľ dovolanie v nadväznosti na ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP odôvodnil tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď: a/ nesprávne vyhodnotil dôkaznú povinnosť žalobcu, b/

žalovaný bol v čase napádanej zmluvy spriaznenou osobou úpadcu, c/ že zo strany úpadcu neexistoval úmysel ukrátiť veriteľov, d/ dlžník nebol v čase uskutočnenia napádanej zmluvy v úpadku, e/ nevykonanie dôkazov - výsluch rešt. správcu Ing. L. Kokavca, znalecké dokazovanie na stanovenie hodnoty leasingu, nevypočutie správcu konkurznej podstaty úpadcu a Juraja Janiczeka. V dovolaní poukázal aj na rozhodnutia odvolacích súdov napr. Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/2/2014.

29. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na Zbierku stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky vo veciach obchodnoprávných č. 3/2016 (ďalej len Zbierka) bodu 33, ktorým si osvojil názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. júla 2014, sp. zn. 25CoKR/2/2014. Dovolací súd nepovažoval otázku vlastníctva prenajateho automobilu za spornú, a teda takú, ktorá by bola nevyriešená, a preto zostala sporná. Obchodný zákonník jednoznačne definuje v ust. § 489 a nasl., že zmluva o prenájme (leasingová zmluva-finančný leasing) je dlhodobý prenájom s možnosťou prevodu vlastníckych práv k predmetu prenájmu po skončení zmluvného obdobia. Toto konštatuje aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/2/2014 z 21. júla 2014, keď deklaruje, že leasingový nájomca nie je vlastníkom predmetu leasingu, je len jeho držiteľom a vlastníkom predmetu leasingu je leasingová spoločnosť. V rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zverejneného v Zbierke sa nachádzajú odpovede na dôvody dovolania produkované dovolateľom v jeho dovolaní, právne názory odvolacieho súdu si dovolací súd osvojil a stotožnil sa s nimi a aj s riešením relevantných všeobecne uplatniteľných dôvodov.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky záverom konštatoval, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. augusta 2016, č. k. 4CoKR/11/2016-203, napadnutý dovolaním, sa neodchýlil od právneho a vecného záveru rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. júla 2014, sp. zn. 25CoKR/2/2014 zverejneného v Zbierke, preto prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je daná, a preto dovolací súd v súlade s ust. § 447 písm. c/ CSP dovolanie žalobcu odmietol, keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

31. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.